

ЛЕКЦІЯ 7: ОБЛІК ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Нормативне забезпечення обліку фінансових результатів:

- ✓ Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
- ✓ Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
- ✓ Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
- ✓ Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати": затв. М-вом фінансів України від 31.12.1999 № 318 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>.
- ✓ Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Дохід": затв. М-вом фінансів України від 29.11.1999 № 290 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>.

Згідно П(С)БО 16 «Витрати»:

Витратами звітного періоду визнаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені.

Первинні документами, що підтверджують витрати:

- витрати на оплату праці працівників, які безпосередньо займаються наданням тієї чи іншої послуги, підтверджуються відомістю про нарахування заробітної плати;
- витрати на матеріали, запчастини тощо — накладною, яка підтверджує передачу запасів зі складу до виробничого підрозділу;

Також розрахункові

документи встановленої форми та змісту, а саме: касові і товарні чеки, розрахункові квитанції, проїзні документи та інші

Нагадування

Рахунки 7,8,9 класів є тимчасовими

Тимчасові рахунки закривають наприкінці кожного звітного періоду і сальдо за ними переносять на рахунок обліку фінансових результатів

$$\text{Сп}=\text{Ск}=0$$

$$\text{Од}=\text{Ок}$$

Для узагальнення інформації про витрати операційної, інвестиційної, фінансової та іншої діяльності підприємства застосовуються рахунки класу **9 «Витрати діяльності»**

Дебет	Кредит
Нарахування витрат	списання суми витрат на рахунок 79 «Фінансові результати»

Рахунки обліку витрат

Рахунок	Призначення рахунку
90 «Собівартість реалізації»	призначено для узагальнення інформації про собівартість реалізованої готової продукції, товарів, виконаних робіт, наданих послуг
Рахунок 91 «Загальновиробничі витрати»	призначено для обліку виробничих накладних витрат на організацію виробництва й управління цехами, дільницями, відділеннями, бригадами та іншими підрозділами основного та допоміжного виробництва, а також витрати на утримання й експлуатацію машин та устаткування
92 «Адміністративні витрати»	призначено для відображення адміністративно-управлінських витрат, тобто пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємства
Рахунок 93 «Витрати на збут»	призначено для обліку витрат, пов'язаних із збутом (реалізацією, продажем) продукції, товарів, робіт і послуг

Згідно П(С)БО 15 «Дохід»

Дохід – це збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена

Не визнаються доходами такі надходження від інших осіб:

- сума податку на додану вартість, акцизів, інших податків та обов'язкових платежів, що підлягають перерахуванню до бюджету й позабюджетних фондів;
- сума надходжень за договором комісії, агентським та іншим аналогічним договором на користь комітента, принципала тощо;
- сума попередньої оплати продукції (товарів, робіт, послуг);
- сума авансу в рахунок оплати продукції (товарів, робіт, послуг);
- сума завдатку під заставу або в погашення позики, якщо це передбачено іншим договором;
- надходження, що належать іншим особам.

Облік доходів від реалізації готової продукції (товарів, робіт, послуг) ведуть на рахунку

70 «Доходи від реалізації»

Він має такі субрахунки:

- **701** «Дохід від реалізації готової продукції»;
- **702** «Дохід від реалізації товарів»;
- **703** «Дохід від реалізації робіт, послуг»;
- **704** «Вирахування з доходу»;
- **705** «Перестраховання».

Рахунки класу 7 «Доходи»

701 «Дохід від реалізації готової продукції»;

702 «Дохід від реалізації товарів»;

703 «Дохід від реалізації робіт, послуг».

Дебет

суми непрямих
податків (акцизного
збору, ПДВ) та
списання доходів у
порядку закриття на
рахунок 79
«Фінансові
результати»

Кредит

збільшення
(одержання) доходу
від реалізації

Первинними документами, які підтверджують отримання доходів від реалізації готової продукції (товарів, робіт, послуг) виступають:

- накладні,
- товарно-транспортні накладні,
- акти приймання-передачі виконаних робіт (наданих послуг).

Саме на їх підставі в бухобліку відображають доход від реалізації готової продукції (товарів, робіт, послуг).

**Узагальнюючим фінансовим результатом
господарської діяльності підприємств є
прибуток або збиток**

Визначають результати діяльності підприємства, порівнюючи доходи звітного періоду з витратами, понесеними для одержання цих доходів

Для обліку й узагальнення інформації про фінансові результати призначено

рахунок 79 «Фінансові результати»

Рахунок 79 має такі субрахунки:

- **791** «Результат операційної діяльності»;
- **792** «Результат фінансових операцій»;
- **793** «Результат іншої звичайної діяльності».

Рахунок 79 «Фінансові результати»

Дебет

відображають
суми в порядку
закриття
рахунків з обліку
витрат та
нарахованого
податку на
прибуток
(рахунки класу 9)

Витрати

Кредит

відображають
суми в порядку
закриття
рахунків з
обліку доходів
(рахунків класу
7)

Доходи

Рахунок 79 «Фінансові результати»

Дебет	Кредит
відображають суми в порядку закриття рахунків з обліку витрат та нарахованого податку на прибуток (рахунки класу 9)	відображають суми в порядку закриття рахунків з обліку доходів (рахунків класу 7)
Витрати	Доходи

Списання сальдо

рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокріті збитки)»

Од < Ок, , то підприємство на суму різниці має нерозподілений прибуток (рахунок 441 «Нерозподілений прибуток»

Витрати < Доходи

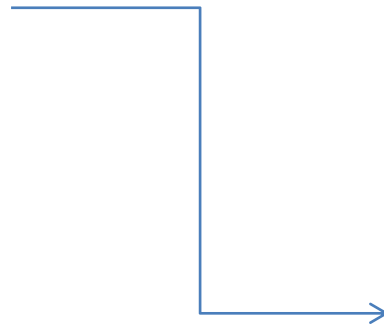
Од > Ок, то то підприємство на суму різниці зазнало збитку (рахунок 442 «Непокріті збитки»

Витрати > Доходи

Прибуток

**Податок на
прибуток**

Платниками податку на прибуток є:

1) резиденти: українські юридичні особи - суб'єкти господарювання, в тому числі:

- неприбуткові організації у разі отримання ними прибутку від неосновної діяльності чи доходів, що підлягають оподаткуванню;
- відокремлені підрозділи, за винятком представництв;

2) нерезиденти: іноземні юридичні особи, які отримують доходи з джерелом походження з України, у тому числі постійні представництва нерезидентів.

Не є платниками податку на прибуток:

1) платники єдиного податку (річний обсяг доходу 7 млн грн) *(Згідно з Законом №540, який вносить зміни в ПКУ, з 02.04.20 р. діють нові розміри доходів)*

Ставка єдиного податку – 2020 для третьої групи платників встановлена Податковим кодексом у відсотках від доходу:

- 3% - застосовують платники ПДВ;
- 5% - застосовують НЕплатники ПДВ.

2) Сільськогосподарські товаровиробники *(гл. 2 розділу XIV ПКУ).*

Розрахунок об'єкта оподаткування

Прибуток із джерелом походження з України та за її межами - визначається шляхом зменшення суми доходів звітного періоду на собівартість реалізованих товарів (виконаних робіт, наданих послуг) та суму інших витрат звітного податкового періоду

$$\text{Прибуток} = \text{Доходи} - \text{Собівартість} - \text{Інші витрати}$$

Ставка податку на прибуток у 2020
році – 18 %

Нарахування податку на прибуток
відображається проведенням:

Д 98 – К 641

Розмір податку на прибуток в Україні з 1990 р. – по 2020р.

Джерело: KPMG

Розв'язання кейсу: «Фінансові результати діяльності підприємства»

Необхідно:

Визначити фінансові результати діяльності підприємства, відобразив господарські операції підприємства бухгалтерськими проведеннями

Дані для виконання:

1. Відвантажена готова продукція покупцям – 600000 грн
2. Відображено податкове зобов'язання з ПДВ - ?
3. Списана собівартість відвантаженої готової продукції – 200000 грн
4. Нарахована заробітна плата працівникам відділу збуту – 50000 грн
5. Нарахована заробітна плата працівникам адміністрації підприємства – 60000 грн
6. Нараховано есв на заробітну плату працівників відділу збуту - ?
7. Нараховано есв на заробітну плату працівників адміністрації підприємства -?
8. Нарахована амортизація основних засобів адміністративного призначення 1000 грн
9. Списані на адміністративні витрати сировина та матеріали, призначені для ремонту – 2000 грн
10. Відображені витрати на консультації з юридичних питань – 3000 грн
11. Списано на фінансові результати:
  - дохід від реалізації готової продукції - ?;
  - собівартість відвантаженої готової продукції - ?;
  - адміністративні витрати - ?;
  - витрати на збут - ?;
12. Нараховано податок з прибутку - ?
13. Списано на фінансовий результат витрати з податку на прибуток - ?
14. Відображено нерозподілений прибуток (непокритий збуток) - ?